

Megállapítja, hogy a felülvizsgálati eljárásban a felpereseknek egyetemlegesen 1.525.270 (egymillió-ötszázhuszonötezer-kétszázhetven) forint, míg az alperesnek 1.201.000 (egymillió-kétszázegyezer) forint felülvizsgálati eljárási költsége merült fel, a felperesek által

Pfv.II.20.840/2023/6.

egyetemlegesen le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték összege pedig 3.500.000 (hárommillió- ötszázezer) forint.

A rész- és közbenső ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. és II. rendű felperesek házastársak, a III. rendű felperes a fiuk. Az alperes és az I. rendű felperes között 2008. január 11. napján svájci frank alapú jelzálogkölcsön szerződés jött létre (RTMZ- 01). A kölcsönszerződés aláírói az alperes részéről Gáborné és Jánosné banki ügyintézők voltak.
- [2] A szerződés VI. 2. pontja szerint: Amennyiben nem vagy nem kizárólagosan adós az ingatlan tulajdonosa, abban az esetben az ingatlan tulajdonosai, illetve társ tulajdonosai, valamint hasznélvezője a jelen kölcsönszerződés elv拉斯zthatatlan részét képező külön nyilatkozatban kötelesek készfizető kezességet vállalni adósnak a jelen kölcsönszerződésből eredő valamennyi fizetési kötelezettsége teljesítéséért. Készfizető kezesek a kezességvállalásról kötelesek közjegyzői okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot is tenni.
- [3] A szerződés VIII. 6. pontja szerint „Adós kijelenti, hogy a kölcsönszerződéssel kapcsolatos tájékoztatást a szükséges és elégséges mértékben a banktól megkapta, tisztában van az ügylet esetleges kockázataival, így különösen azzal, hogy az adott deviza magyar forinttal szembeni árfolyam alakulása a kölcsön forintban történő visszafizetésének terheit egyaránt növelheti és csökkentheti. Adós az esetleges árfolyamvesztést is figyelembe véve képes a fizetési kötelezettségeinek maradéktalan és pontos teljesítésére.”
- [4] 2008. január 11. napján az I-II. rendű felperesek és az alperes között önálló zálogjogot alapító szerződés, a II. r. felperes és az alperes között pedig készfizető kezesi szerződés is létrejött.
- [5] A fenti szerződések vonatkozásában az I. és II. rendű felperesek egyoldalú kötelezettségvállalási nyilatkozatot tettek 2008. január 11-én, melyet Dr. Kukoda Beáta Dr. Horváth Csilla közjegyző helyettese a 21018-0/ /3/O. számú közjegyzői okiratba foglalt.
- [6] Az I. rendű felperes a fenti szerződésekéből eredő fizetési kötelezettségével késedelembe esett, ezért 2009. június 23-án a jelzálogkölcsönszerződést módosították, a futamidőt felemelték 324 hónapra.
- [7] A II. rendű felperes 2010. április 21-én kelt adásvételi szerződéssel a jelzálogjoggal érintett soproni nrsz-ú ingatlanban lévő ½ tulajdoni illetőségét a III. rendű felperesre ruházta át a holtig tartó hasznélvezeti joga fenntartásával, melyhez a zálogjogosult alperes azzal a feltétellel járult hozzá, hogy jelzálogjoga változatlan tartalommal fennmarad, továbbá a III. rendű felperes az I.rendű felperes kölcsönszerződésből eredő kötelezettségei teljesítéséért készfizető kezességet vállal, a II. rendű felperes pedig a zálogjog érvényesítése esetére hasznélvezeti jogáról lemond. Ennek megfelelően a felek között szerződésmódosítás és készfizető kezesi megállapodások készültek 2011. március 9-én: a II. rendű felperes készfizető kezességének fennmaradása mellett III. rendű felperes a jogügyletbe zálogkötelezetti és készfizető kezesi pozícióban lépett be. Az I-II. rendű felperesek az egyoldalú kötelezettségvállalásukat módosították, a III. rendű felperes pedig egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tett (21.018/Ü/ 2011. számú közjegyzői okirat), melynek 2. pontjában a felek kijelentették, hogy a kölcsön és zálogszerződés szövegét szó szerint ismerik, az az önálló zálogjogot alapító szerződést, valamint a készfizető kezesi megállapodást érvényesnek és joghatályosnak ismerik el, vállalják az abban foglaltak

Pfv.II.20.840/2023/6.

betartását. Egyoldalú kötelezettségvállalásukat a felperesek a 21018/Ü/ 2011. számú közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatukkal kiegészítették.

- [8] A felek a kölcsönszerződést 2011. szeptember 19-én ismét módosították, a havi törlesztőrészlet összegét ideiglenesen csökkentették és az azonnali hatályú felmondás következményeit részletezték.
- [9] Az I. rendű felperes és az alperes a törlesztőrészlet-elmaradása rendezésére 2011. szeptember 19-én 1.288.939 forint Ft Újrakezdési Hitel elnevezésű fedezetlen kölcsön kiváltási célra RBML. 146001 1 számú forint alapú jelzálogkölcsön szerződést kötött. A kölcsön biztosítékeként a felek önálló zálogjogot alapító szerződést kötöttek, valamint a II. és III. rendű felperesek készfizető kezességét vállaltak. Az I. rendű felperes az Újrakezdési Hitel elnevezésű kölcsön vonatkozásában 2011. augusztus 3-án „Tájékoztató az Átütemezési lehetőségek kockázatairól” tájékoztatót írt alá.
- [10] Az I. rendű felperes utolsó befizetése a deviza alapú kölcsönre 2013. január 31-én történt.
- [11] Az alperes 2013. október 3-án felmondta a szerződést, melyet az I. rendű felperes 2013. október 25-én vett át. A felmondás előtt az alperes nyilvántartásai szerint fennálló tartozás 3.359.082,56 Ft: 660.328,58 Ft lejárt tőke, 2.198.847,98 Ft lejárt késedelmi kamat és 499.906 Ft lejárt jutalék volt), a felmondás szerint a felmondással lejáratott tartozás pedig 49.095.504,62 Ft.
- [12] A felülvizsgált elszámolás szerint a tisztességtelenül felszámított összeg 2015. 04.10. napjáig 31.269,15 CHF, amely az 54/2014. MNB rendelet alapján tartalmazza – tekintettel arra, hogy a szerződés ekkor már megszűnt – a CHF 3 hónapos pénzüpiaci kamattal (CHF LIBOR) számított kamatot is. Az átszámított folyósított tőke 155,57 HUF/CHF MNB árfolyam mellett 192.517,84 CHF volt. A felülvizsgált elszámolás szerint a felmondás előtt fennálló tartozás az átszámítás után 2.587.467,32 Ft volt.
- [13] Az alperes kérelmére Dr. Kukoda Beáta Dr. Horváth Csilla közjegyző helyettese 2017-ben végrehajtási záradékot állított ki a felperesekkel szemben.

A kereseti kérelem és az alperes ellenkérelme

- [14] A felperesek módosított keresetükben kérték, hogy a bíróság a Dr. Zsiri Bernadett Végrehajtó Irodája előtt folyamatban lévő 096.V. /2017. és 096.V. /2017. számú és Józsa Szabolcs Végrehajtói Irodája előtt folyamatban lévő 091.V. /2017. számú végrehajtási eljárást elsődlegesen szüntesse meg, másodlagosan korlátozza.
- [15] Kérték a kölcsönszerződés, a jelzálogszerződés és a kezesi szerződések érvénytelenségének megállapítását. A kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezések tisztességtelenségére hivatkozással kérték. Jogkövetkezményként a szerződések érvényessé nyilvánítását az I. és II. rendű felperesek vonatkozásában úgy kérték, hogy a bíróság mellőzze a szerződés VIII.6. pontját, a V.4. pontjának „az esedékesség napjára Bank által meghatározott forint /svájci frank deviza eladási árfolyam alapján” fordulatát pedig „155,57.- forint svájci frank devizaárfolyam alapján” fordulatával helyettesítse és 2022. május 20-i értéknápra a felperesek tőketartozását 22.346.568 forintban határozza meg.
- [16] Kérték a szerződés felmondására vonatkozó VII.1. rendelkezés érvénytelenségének megállapítását is arra hivatkozással, hogy tisztességtelen a felmondás lehetőségének kikötése bármilyen fizetési késedelem esetén súlyos szerződésszegés hiányában.
- [17] A III. rendű felperes kérte a készfizető kezesi szerződése érvénytelenségének megállapítását megtévesztésre és jóerkölcsbe ütközésre hivatkozással.
- [18] A felperesek azt állították: az érvénytelenség miatt a felmondás nem hatályos, illetve felmondáskor nem állt fent lejárt tartozásuk, ezért a felmondás jogszerűtlen. Felmondás

Pfv.II.20.840/2023/6.

hiányában pedig a végrehajtási záradékkal elrendelt közvetlen végrehajtásnak nincs alapja, ezért a végrehajtás megszüntetésének van helye.

- [19] Az alperes a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben való marasztalását kérte. Azt állította, hogy az árfolyamkockázatról világosan és érthetően tájékoztatta a felpereseket, a hitelkonstrukció velejárója az árfolyamkockázat. A fogyasztó a szerződés VIII.6. és I.4. pontjában elismerte, hogy megkapta a szükséges tájékoztatást és ezt közjegyzői okiratban is megerősítette. A tájékoztatásnak nem kellett kitérnie az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére, a kockázat reális voltára, valószínűségére. A fennálló tartozásra tekintettel a felmondás jogszerű volt, a felperesek ellen folyamatban lévő végrehajtás megszüntetése nem indokolt.

Az első- és másodfokú ítélet

- [20] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az I. rendű felperes és az alperes között 2008. január 11-én létrejött, RTMZ- 3-01 számú jelzálogkölcsön szerződés, az I-II. rendű felperesek és az alperes között 2008. január 11-én létrejött önálló zálogjogot alapító szerződés, a II. r. felperes és az alperes között 2008. január 11-én létrejött készfizető kezesi szerződés és a III. r. felperes és az alperes között 2011. március 9-én létrejött készfizető kezesi szerződés érvénytelen. A felek között 2011. március 9-én létrejött jelzálog kölcsönszerződés és ingatlanra alapított önálló zálogjogot alapító szerződés 1. sz. módosítása és a 2011. szeptember 19-én létrejött személyi kölcsön ingatlanfedezettel szerződés 2. sz. módosítása a III. rendű felperes kezességvállalása vonatkozásában érvénytelen. Az I. rendű felperes és az alperes között 2008. január 11-én létrejött, RTMZ- 3-01 számú kölcsönszerződést, az I-II. rendű felperesek és az alperes között 2008. január 11-én létrejött zálogszerződést, a II. r. felperes és az alperes között 2008. január 11-én létrejött kezesi szerződést az alperes és az I-II. rendű felperesek viszonyában érvényessé nyilvánította akként, hogy az I. és II. rendű felpereseket egyetemlegesen terhelő árfolyamkockázat felső határaként az átváltási árfolyamot 186,68 HUF/CHF mértékben határozza meg és megállapította, hogy 2022. december 6-án az I. és II. rendű felperesek egyetemleges lejárt tartozása 24.718.796,- Ft. Dr. Zsirai Bernadett Végrehajtó Irodája előtt folyamatban lévő 096.V.C 2017. és 096.V. 2017. számú, valamint Józsa Szabolcs Végrehajtói Irodája előtt folyamatban lévő 091.V. 2017. számú végrehajtási eljárást megszüntette.
- [21] Az elsőfokú bíróság az ítélet jogi indokolásában kifejtette, hogy az alperes nem tudott a felperesek által aláírt külön kockázatfeltáró nyilatkozatot csatolni, a felperesek pedig állították, hogy ilyet nem kaptak, nem írtak alá.
- [22] Az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő rendelkezés tisztességtelenségének vizsgálata során arra a megállapításra jutott, hogy az alperes nem igazolja a tájékoztatás tartalmát, teljeskörűségét. Külön kockázatfeltáró nyilatkozat nem került csatolásra az ügyben; a per során becsatolt külön kockázatfeltáró nyilatkozat csak aláíratlan minta volt, amelyet az alperes más ügyfeleknél alkalmazott. Erre tekintettel a kölcsönszerződés VIII/6. pontjában foglaltak alapján végezte el a kockázatfeltárás megfelelőségének vizsgálatát. Megállapította, hogy az egyedi kölcsönszerződés VIII.6. pontja csak arról ad tájékoztatást, hogy az árfolyam alakulása kihat a visszafizetési kötelezettségre, azaz szól az árfolyamkockázat tényéről és mibenlétéről, mechanizmusáról. Abból azonban az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó számára nem ismerhető fel és ezáltal nem értékelhető a lakóhelye szerinti tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészekre gyakorolt hatása (C-186/16. 49. pont), azaz hogy a forint árfolyama a svájci frank árfolyamához képest akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet (Jpe.I.60.015/2021/15.), a hitel nehezen viselhetővé válhat (C-186/16. 50.

Pfv.II.20.840/2023/6.

pont).

- [23] Az árfolyamváltozásról szóló tájékoztatás nem felel meg a 6/2013. PJE, a 2/2014. PJE III.1.pontjában, a Kúria Jpe.I.60.015/2021/15. számú határozatában kifejtetteknek, az EUB C-186/16., 51/17., 227/18., 609/19., 776-19-C., 782-19. számú határozataiban foglalt, a tisztességes árfolyamkockázati tájékoztatással szemben támasztott követelményrendszernek.
- [24] Jánosné és Gáborné ügyintézők egyáltalán nem emlékeztek a 2008-ban kötött konkrét szerződésre, annak körülményeire, az annak során adott konkrét tájékoztatásra, csak általánosságban beszéltek a hitelügyintézésről. A fentiek alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a tanúk nem támasztották alá az alperesnek – az ő bizonyítási körébe tartozó – azon állítását, hogy a fentiek szerint elvárt tartalmú árfolyamkockázati tájékoztatást szóban megadták a felperesek részére, de a felpereseknek – az ő bizonyítási körükbe tartozó – azon állítását sem, hogy a banki ügyintézők az árfolyamkockázat korlátozott voltáról tájékoztatták őket.
- [25] A kezesi szerződések és a zálogszerződések érvénytelensége megállapításának azért volt helye az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, mert a végrehajtás a kezes esetén a kölcsönszerződésen és a kezesi szerződésen, míg a zálogkötelezett esetén a kölcsönszerződésen és a zálogszerződésen alapult, így a felperesek keresete megfelelt a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 370/B. §-ának.
- [26] Az elsőfokú bíróság tisztességtelennek ítélte a kölcsönszerződés VII.1. pontját, mert az azonnali hatályú felmondás bármilyen nagyságú, akár jelentéktelen fizetési késedelem esetén való lehetővé tételét kimondó szerződéses kikötés tisztességtelenségét a Kúria a Gfv.VII.30.071/2019/9. számú ítéletében kimondta.
- [27] A III. rendű felperes önállóan is kérte az általa kötött kezesi szerződés érvénytelenségének megállapítását jóerkölsbe ütközés címén, melyet megalapozottnak talált az elsőfokú bíróság.
- [28] A III. rendű felperes kezességvállalására az alperes szerződéses jogainak és biztosítékainak fennmaradásához nem lett volna szükség. A felek helyzetében így kialakult egyenlőtlenség a társadalmi normákba ütközik, a készfizető kezesi szerződés a jóerkölsbe ütközik a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 200.§ (2) bekezdése alapján.
- [29] Az elsőfokú bíróság a III. rendű felperes vonatkozásában az érvénytelenség általános jogkövetkezményeként azt vonta le, hogy vele szemben a végrehajtási eljárást megszüntette, míg az I. és II. rendű felperesek vonatkozásában az árfolyamkockázatot a fogyasztóra terhelő rendelkezések tisztességtelensége miatt teljesen érvénytelen szerződések jogkövetkezményeként a szerződéseket érvényessé nyilvánította akként, hogy az őket egyetemlegesen terhelő árfolyamkockázat felső hataraként az átváltási árfolyamot 186,68 HUF/CHF mértékben határozta meg a 155,57 HUF/CHF folyósítási árfolyam 20 %-kal növelt mértéke alapján.
- [30] Utalt arra, hogy az érvényessé nyilvánításra és az azzal kapcsolatban a szakértő által kiszámított fennálló tartozásra tekintettel az I. és II. rendű felperesek vonatkozásában főszabályként a végrehajtás korlátozására kerülhetne sor, azonban a felperesek hivatkoztak a felmondás jogszerűtlenségére is. A felmondás jogszerűtlenségét a 4/2021. Polgári Jogegységi határozat alapján vizsgálni lehet. A kölcsönszerződés felmondásának jogszerűségéhez a felmondás időpontjára vetítetten az érvénytelen szerződési feltételek joghatásának kiküszöbölésével fennmaradó hátralék alapján kell megállapítani, hogy fennállt-e a fizetési késedelme, törlesztési hátraléka az adósnak. A szakvélemény alapján az I. rendű felperesnek nem állt fenn tartozása a felmondáskor, nem volt késedelembe, nem követett el szerződésszegést, ezért a felmondás jogellenes volt, amelynek az a következménye, hogy a teljes követelés nem vált egy összegben esedékessé, így a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 23/C. § (2) bekezdésében írt feltétel hiányában a

Pfv.II.20.840/2023/6.

közvetlen végrehajtásnak nincs alapja, ezért a felperesekkel szemben folyó végrehajtásokat megszüntette.

- [31] Az alperes fellebbezése és a felperesek csatlakozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperesek keresetét elutasította.
- [32] Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítást a szükséges körben lefolytatta, a bizonyítékok mérlegelését azonban okszerűtlenül végezte, a tényállást helytelenül állapította meg és ezért a levont jogi következtetésével sem értett egyet.
- [33] A másodfokú bíróság mérlegelése szerint az I. és a II. rendű felperesek az árfolyamkockázatról szóló külön okiratba foglalt tájékoztatást is megkapták. Ezt az I. és II. rendű felperes elismerésére, valamint Gáborné és Jánosné tanúk vallomása alapján vizsgálta az alperes által alkalmazott tájékoztató megfelelőségét és ennek értékelése során arra a következtetésre jutott, hogy az alperes tájékoztatója megfelelt a EUB C-609/19. számú, a C-776/19.-C-728/19. számú és a C-26/13. számú határozataiban, valamint a Kúria Jpe. I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatban lefektetett elveknek. Erre tekintettel a jelzálog kölcsönszerződés, az önálló zálogjogot alapító szerződés, és a készfizető kezesi szerződések nem érvénytelenek.
- [34] A III. rendű felperes és az alperes közötti készfizető kezesi szerződést a másodfokú bíróság nem ítélete jóerkölsbe ütközőnek, nem értett egyet az elsőfokú bíróság által kifejtett érvekkel. A III. rendű alperes készfizető kezességvállalása a jelzálogkölcsön szerződés VI.2. pontjából következett. Az, hogy egy pénzügyi intézmény egy ilyen nagyszámú kölcsön esetén a főkötelmet biztosító mellékkötelezettség vállalását igényli, nem ütközik a jóerkölsbe, a társadalom rosszallását nem váltja ki, általánosan elfogadott gyakorlatnak minősül.
- [35] A felmondás érvénytelensége sem volt megállapítható, hiszen nincs olyan tartozáshányad, amely a kereset szerinti érvénytelen kikötésen alapul, ezért a közvetlen végrehajthatóság feltételei teljesültek.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [36] A jogerős ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetüknek helyt adó határozat meghozatalát kérték. Megsértett jogszabályhelyként hivatkoztak: a szerződés felmondásának megszeríthetősége körében: a régi Pp. 221. § (1) bekezdésére, a régi Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: DH1. törvény) 3. § (1) bekezdésére, 4. § (1) bekezdésére, valamint a 4/2021. PJE-ben foglaltakra; az árfolyamkockázat tekintetében a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: régi Hpt.) 203. § (6)-(7) bekezdésére, a régi Ptk. 209. § (1) bekezdésére, a 209/A. § (2) bekezdésére, a 239. § (2) bekezdésére, a régi Pp. 164. § (1) bekezdésére, a 206. § (1) bekezdésére, a Kúria 2/2014. PJE, a Jpe.I.60.015/2021/15. számú határozatában foglaltakra, az EUB C-186/16., C-51/17., C-776/19.-C-782/19. számú ítéleteire; a kezesi szerződések jóerkölsbe ütközése tekintetében pedig a régi Ptk. 200. § (2) bekezdésére.
- [37] A szerződés felmondásának megszeríthetősége körében az elsőfokú eljárás során kirendelt szakértő szakvéleményére hivatkoztak: 2013. október 3-án a felmondást megelőzően 225,20 CHF tőketartozásuk állt fenn, a 20 %-os árfolyamsapka alkalmazása esetén tartozásuk egyáltalán nem állt fenn. A jogerős ítélet egyetlen egy mondatot adott indokát annak, hogy miért nem állapította meg a felmondás érvénytelenségét. A jogerős ítélet sérti a régi Pp. 221. §-át, hiszen nem hivatkozott azon jogszabályokra, amelyek a bíróság ítélete alapul. Az sem állapítható meg, hogy mely jogszabály mentén jutott a bíróság arra a megállapításra, hogy nincs olyan tartozáshányad, amely az érvénytelen kikötésen alapulna. Jogszabálysértő az ítélet

Pfv.II.20.840/2023/6.

a DH1. törvény 3. § (1) és 4. § (1) bekezdése alapján is, hiszen az árfolyamrés, valamint az egyoldalú kamat-, költség- és díjemelést lehetővé tevő egyedileg meg nem tárgyalta általános szerződési feltételek tisztességtelensége miatt a felperesi oldal nem követett el olyan súlyos szerződésszegést [rég Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontja], amely miatt a felmondás jogszerűtlen lenne.

- [38] Az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatást illetően kiemelték, hogy külön íven szövegezett kockázatteltáró nyilatkozatot nem kaptak, a tájékoztatás csupán a szerződésben rögzítették szerint értékelendő.
- [39] A tanúk vallomásai nem támasztották alá az alperes által hivatkozott kockázatteltáró nyilatkozat szerinti tájékoztatás tartalmát. Iratellenesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a felperesek nem állították, hogy ne kapták volna meg az aláíratlan kockázatteltáró nyilatkozatot. Ezt cáfolja Jánosné és Gáborné tanúvallomása, valamint ezzel ellentételesen nyilatkozott az I. rendű felperes (P.20.612/2017/32. számú jegyzőkönyv) a II. rendű felperes (20.612/2017/81. számú jegyzőkönyv), valamint a III. rendű felperes (20.612/2017/40. számú jegyzőkönyv). A másodfokú bíróság e körben megsértette a régi Pp 206. § (1) bekezdését.
- [40] Jogsabálysértő a jogerős ítélet a régi Pp. 164. § (1) bekezdése alapján is, hiszen a per eldöntéséhez szükséges tényeket annak kell bizonyítani, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el. A 2/2014. PJE alapján az alperesnek kellett volna a perben bizonyítania, hogy a szükséges tájékoztatást megadta az árfolyamkockázatról, amelynek nem tett eleget. A régi Pp. helyes értelmezése alapján a kockázatteltáró nyilatkozat megfelelő tartalma nélkül a keresetettel érintett szerződési feltételek nem láthatók át, azok sérti a régi Ptk. 209. § (1) bekezdésében foglaltakat. A jogerős ítélet sérti a szerződéskötéskor hatályos Hpt. 203. § (6)-(7) bekezdéseit is. Az alperes a perben nem tudta bizonyítani, hogy az ügyintézők ismertették volna az általa csatolt kockázatteltáró nyilatkozat tartalmát, külön írásba foglalt kockázatteltáró nyilatkozat nem is létezik. A keresetettel érintett szerződési feltételek nem világosak, nem érthetők és mint ilyenek a 2/2014. PJE III/1. pontja alapján tisztességtelenek [rég Ptk. 209. § (1) bekezdés]. A tisztességtelen szerződési felétel semmis [rég Ptk. 209/A. § (2) bekezdés], de mivel az érvénytelenség a szerződés fő tárgyát érinti, az érvénytelenség nem részleges, hanem teljes a régi Ptk. 239. § (2) bekezdése alapján.
- [41] A III. rendű felperes és az alperes közötti kezési szerződés jóerkölcsbe ütközése kapcsán a jogerős ítélet a régi Ptk. 200. § (2) bekezdésébe ütközik. E körben a felperesek hivatkoztak a BH2000.260. számon közzétett eseti döntésben foglaltakra. Az alperes a zálogszerződés módosításánál közölte, hogy a módosítás kizárólag a zálogkötelezett személyét érinti. Egyáltalán nem esett arról szó, hogy a III. rendű felperesnek a szerződésbe kezesként be kellene lépnie. Az EBH2003.956. számon közzétett eseti döntés szerint az üzleti életben tisztességesen gondolkodó emberek értékrendje a jóerkölcs mércéje, ezzel teljesen ellentétes, hogy a zálogkötelezett személyében történő változás esetén a zálogkötelezettként belépő személynek kezességet is kell vállalnia a tartozásért.
- [42] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályában fenntartását, másodlagosan a felperesekkel szembeni végrehajtási eljárások korlátozását kérte 31.564.464 forint tőkére és 2013. október 4-től a kifizetésig számított évi 11 %-os késedelmi kamatára.
- [43] A felmondás körében a felperesek alaptalanul hivatkoztak a kirendelt igazságügyi szakértő megállapításaira, mivel azok nyilvánvalóan alaptalanok. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe és nem is oldotta fel azt az igen jelentős ellentmondást, hogy a szakértői számításokhoz képest az alperesi számítások szerint a 20 %-os árfolyamkorlát alkalmazása melletti elszámolás esetén a felpereseknek 1.880.406,79 forint lenne a tartozásuk. A szakértő számításai során figyelmen kívül hagyta a 2014. évi XL. törvény fogyasztói túlfizetés elszámolására vonatkozó rendelkezéseit (DH2. törvény 5. §). Ebből egyértelműen az

Pfv.II.20.840/2023/6.

állapítható meg, hogy a túlfizetés összegét a túlfizetés időpontjában előtörlesztésként kell elszámolni. Az elsőfokú eljárásban kérte a fenti ellenmondás feloldását a szakértőtől, aki ennek nem tett eleget. Mivel a szakértő nem jogi végzettséggel rendelkezik, az elsőfokú bíróságnak kellett volna észlelnie, hogy a 4/2021. PJE határozat IV.6. pontja értelmében a többlétszolgáltatást idő előtti teljesítésként kell figyelembe venni [régi Ptk. 282. § (2) bekezdés és 292. § (2) bekezdés]. Az elszámolás mikéntje jogkérdés, figyelemmel a 4/2021. PJE határozatban, a régi Ptk. 282. § (2) bekezdésben, a 290. § (1) bekezdésben, a 282. § (2) bekezdésben és a 292. § (2) bekezdésben írtakra. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megalapozatlan szakvéleményt fogadott el. A felperesek lejárt tartozása a felmondáskor a korábban csatolt számítás alapján 1.880.406,79 forint volt, ráadásul a felmondást megelőzően már 2013 januárjától nem teljesítettek befizetést. Mind a lejárt tartozás mértéke, mind a késedelemmel érintett időtartam hossza külön-külön is megalapozza a felmondás jogszerűségét.

- [44] A másodfokú bíróság okszerűen mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat és megalapozott következtetéssel jutott arra, hogy az alperes árfolyamkockázati tájékoztatási kötelezettségének megfelelő időben eleget tett. Az alperes által csatolt „Tájékoztató a Raiffeisen Bank Deviza alapú lakossági hiteleinek árfolyam- és egyéb kockázatairól” megnevezésű okirat tartalmát az I. és II. rendű felperesekkel ismertették. Az I. rendű felperes a szerződés VIII.6. pontjában elismerte a tájékoztatás megtörténtét. A tájékoztatás tartalma megfelelt a Kúria 6/2013. PJE, a 2/2014. PJE határozatban, valamint a Konzultációs Testület 2019. április 10. napján közzétett állásfoglalásában megállapított feltételeknek.
- [45] A felperesek alaptalanul hivatkoztak arra, hogy a III. rendű felperes és az alperes között 2011. március 9-én létrejött készfizető kezési szerződés a régi Ptk. 200. § (2) bekezdés alapján a jóerkölcsbe ütközik és ezért semmis. A III. rendű alperes egy jelzálogjoggal terhelt ingatlan tulajdonjogát kívánta megszerezni, alperes nem kényszerítette őt arra, hogy egy fedezeti ingatlan tulajdonjogát szerezze meg és vállaljon készfizető kezességet. Nem minősülhet jóerkölcsbe ütközőnek az, ha valaki készfizető kezességet vállal egy kölcsönért akkor, ha ezzel egyidejűleg megszerzi a kölcsön fedezetét képező ingatlan tulajdonjogának egy részét és az eredeti kölcsönszerződésben szereplő személyek és a készfizető kezességet vállaló tulajdonszerző egymásnak hozzátartozói. A III. rendű felperes a készfizető kezesség elvállalásakor tisztában volt azzal, hogy CHF devizanemben nyilvántartott kölcsönszerződésből eredő tartozásért vállal kezességet és azzal is, hogy az árfolyam hogyan változott a kölcsönszerződés megkötésétől a készfizető kezességvállalásig terjedő időben.
- [46] A felperesek az alperes felülvizsgálati ellenkérelmére észrevételt tettek. Érvelésük szerint az alperesnek lehetősége lett volna az elsőfokú eljárásban a régi Pp. 182. § (3) bekezdése alapján más szakértő kirendelését kérni, a felülvizsgálati eljárásban nincs helye bizonyításnak. A szakértői vélemény a jogszabályoknak megfelelt. Sem a DH1., sem a DH2. törvény nem zárja ki a késedelemre alapított felmondás jogszerűtlenségének utólagos, külön perben történő vizsgálatát. Az alperes másodlagos felülvizsgálati ellenkérelme értelmezhetetlen, az ellenkérelem e körben indokolást nem tartalmaz.
- [47] A felperesek egyebekben fenntartották a felülvizsgálati kérelmükben kifejtett álláspontjukat az árfolyamkockázati tájékoztatás elégtelensége és a III. rendű felperes készfizető kezességvállalását tartalmazó szerződések jóerkölcsbe ütközése kapcsán.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [48] A Kúria a régi Pp. 272. § (2) bekezdése és a 275. § (2) bekezdése alapján a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhely, az előadott jogszabálysértés, valamint a kérelem jogi indokai által meghatározott keretek között vizsgálta felül.

- [49] A felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálása előtt a Kúria az alábbiakra mutat rá: a felülvizsgálati eljárás tárgya a régi Pp. 270. § (2) bekezdés alapján a jogerős határozatnak a felülvizsgálati kérelem keretei között történő felülbírlata. A régi Pp. 272. § (2) bekezdése a felülvizsgálati kérelem tartalmi kellékeit úgy határozza meg, hogy annak tartalmaznia kell: a támadott határozat megjelölését, a Kúria döntésére irányuló határozott kérelmet, a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölését, továbbá a jogorvoslati kérelem indokolásának ismertetését.
- [50] A felülvizsgálati kérelem hivatalból elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II.15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 3. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása. Az előbbivel szemben az a követelmény érvényesül, hogy a fél a felülvizsgálati kérelemben pontosan jelölje meg a jogforrást és azon belül azt a konkrét jogszabályhelyet, amelynek megsértésére hivatkozik. A jogszabálysértés tartalmi körülírása keretében pedig a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő félnek szöveges formában is meg kell fogalmaznia a jogerős ítélet általa sérelmezett és a rendkívüli perorvoslatot megalapozó fogyatékoságát, amellyel kapcsolatosan részletesen ki kell fejtenie jogi álláspontját.
- [51] A felülvizsgálati kérelem tartalmi kellékeinek további lényeges jellegzetessége a közöttük kimutatható szoros logikai és perjogi kapcsolat fennállása. A törvény előírásából okszerűen következik, hogy a tartalmi elemek között olyan szoros összefüggésnek kell fennállnia, miszerint a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölésének, valamint a fél ezzel összefüggő jogi érvelésének egy és ugyanazon jogszabálysértéshez kell kapcsolódniuk, mert csak együtt alkalmasak arra, hogy kijelöljék a rendkívüli perorvoslati eljárás formai és tartalmi kereteit.
- [52] Ha a fél felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet több okból is támadja, vagyis több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásnak rendelkeznie kell a régi Pp. 272. § (2) bekezdésében meghatározott tartalmi követelményekkel (PK vélemény 6. pontja). A felülvizsgálati kérelem előterjesztőjének tehát valamennyi, a jogerős ítélet jogszabálysértő voltára történő hivatkozása esetében konkrétan meg kell jelölnie az álláspontja szerint megsértett jogszabályhelyet, szövegesen elő kell adnia a jogszabálysértést és a jogszabálysértésre való hivatkozás indokait. Érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a régi Pp. 272. § (2) bekezdésében meghatározott tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek (Kúria Pfv.20.301/2015., megjelent: BH 2015.307.).
- [53] A Kúria elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felülvizsgálati kérelem megfelel-e ezeknek a jogszabályi feltételeknek.
- [54] A másodfokú bíróság a felperesek valamennyi, így a jelzálog kölcsönszerződés VII.1. pontja érvénytelenségének megállapítására irányuló keresetét is elutasította, ugyanakkor a jogerős ítélet ezen rendelkezése ellen a felperesek felülvizsgálati kérelme nem jelölte meg a megsértett jogszabályhelyet, nem adta elő a jogszabálysértést. A felülvizsgálat csak a felmondás jogszerűtlenségére, az árfolyamkockázatot korlátlanul áthárító szerződési feltétel érvénytelenségére, valamint a III. rendű felperes és az alperes közötti kezesi szerződések jóerkölcsbe ütközésére terjed ki. A fentiekre tekintettel a jelzálog kölcsönszerződés VII. 1. pontjának érvénytelenségét a Kúria nem vizsgálhatta.
- [55] A felperesek felülvizsgálati kérelmének érdemben vizsgálható része nagyrészt alapos.
- [56] A felperesek anyagi és eljárási jogszabálysértésekre is hivatkoztak.
- [57] A felperesek alaptalanul állították, hogy a másodfokú bíróság tévesen alkalmazta a régi Ptk. 200. § (2) bekezdését, amikor a III. rendű felperes és az alperes között létrejött kezesi szerződések jóerkölcsbe ütközését nem találta megalapozottnak. A jóerkölcs a kialakult értelmezés szerint - polgári jogi értelemben - a társadalom általános értékítéletét, a magánautonómiának a társadalmi közmegegyezés által meghatározott korlátait, az általánosan

elvárható magatartás zsinórmértékét fejezi ki. A szerződéses szabadság tehát nem korlátlan, a törvény nem fogadja el érvényesnek azokat a szerződéseket, amelyek nyilvánvalóan sértik az általánosan kialakult erkölcsi normákat. A felperesek által hivatkozott elvi döntés (Legfelsőbb Bíróság Gfv. X. 30.191/2003.; megjelent: EBH2003.956) közpénzek hanyag kezelése, a bizonytalan, átalakulóban lévő gazdasági-, társadalmi struktúra adta lehetőségek kihasználását, a magasan kvalifikált munkákért járó éves díjazás több százszorosát meghaladó jövedelem megszerzését értékelte úgy, hogy az nyilvánvalóan a társadalom erkölcsi rosszallását vonja maguk után.

- [58] A Kúria egyetért a másodfokú bírósággal abban, hogy ilyen nagy összegű kölcsön nyújtása esetén nem váltja ki a társadalom rosszallását, ha a kölcsönbe adó több biztosíték adását/nyújtását követeli meg. A jelzálog kölcsönszerződés VI.2. pontja alapján a kötelembé belépő III. rendű felperes kötelezettsége volt a készfizető kezességvállalás. Az I. és II. rendű felperes is tisztában volt azzal, hogy a jelzálogjoggal terhelt ingatlan tulajdonjogának átruházásához az alperes milyen feltételekkel járul hozzá. A III. rendű felperes pedig a 21018/Ü/ /2011. számú közjegyzői okirat 2. pontjában kijelentette, hogy a kölcsön és zálogszerződés szövegét szó szerint ismeri. A kezesi szerződéssel elérni kívánt cél, a vállalt kötelezettség jellege, illetőleg maga a kezességvállalás az általánosan elfogadott erkölcsi normákat vagy szokásokat nem sérti, a szerződés nem ütközik nyilvánvalóan a jóerkölcsbe.
- [59] A Kúria a régi Pp. 213. § (2) bekezdése folytán e körben részítéletet hozott és a III. rendű felperes kezességvállalására tekintettel a kezesi szerződések jóerkölcsbe ütközés miatti érvénytelensége iránti keresetet elutasító jogerős ítéleti rendelkezéseket hatályukban fenntartotta a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján.
- [60] A felperesek alappal érveltek azonban azzal, hogy az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás tartalmilag elégtelennek minősült, nem felelt meg a Kúria Jpe.I.60.015/2021/15. számú, illetve a 2/2014. PJE határozatban foglaltaknak. A másodfokú bíróság e körben a tényállást kirívóan okszerűtlenül állapította meg és ítélete a régi Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütközik.
- [61] A régi Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásainak és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékelni és meggyőződése szerint bírálja el. A bíróság mérlegelése kiterjed egyrészt az egyes bizonyítékok bizonyító erejének megállapítására, másrészt a bizonyítékok egybevetésére és a maguk összességében való értékelésére. Mindezekből következtetés útján alakul ki a bíróság belső meggyőződése arról, hogy az ügyre vonatkozó tények valósak, illetve bizonyítottak-e vagy sem.
- [62] A régi Pp. 270. § (1) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálata csak jogszabálysértésre hivatkozással kérhető. Jogszabálysértésnek tekinthető a megalapozatlan ítélet meghozatala is. Megalapozatlanságról csak akkor lehet szó, ha a tényállás felderítetlen marad, vagy a megállapított tényállás iratellenes, okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmaz. Következetes a Kúria ítélkezési gyakorlata abban, hogy a mérlegelési szabadság a felülvizsgálati eljárásban korlátozott: a Kúria a bizonyítékok felülmérlegelésére a tényállás megváltoztatására csak kivételesen, abban az esetben jogosult, ha a felülvizsgálni kért jogerős határozat iratellenes, vagy kirívóan okszerűtlen, logikátlan, ellentmondásos megállapításokat tartalmaz (Legfelsőbb Bíróság Pfv.21.680/2006.; megjelent: EBH2006.1526.). Nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna, kizárólag az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott határozattól eltérő következtetésre lehet jutni (Kúria Pfv.21.474/2011.; megjelent: BH2013.119.).
- [63] A Kúria úgy ítélte meg, hogy a tényállás megváltoztatása a jelen ügyben indokolt, mert a felülvizsgálni kért jogerős határozat iratellenes, kirívóan okszerűtlen megállapításokat tartalmaz az alábbiak szerint.

Pfv.II.20.840/2023/6.

- [64] A kölcsönszerződés VIII.6. pontja pusztán azt tartalmazza, hogy az adós a kölcsönszerződéssel kapcsolatos tájékoztatást megkapta és tisztában van a kockázatokkal, különösen azzal, hogy az árfolyam alakulása a kölcsön forintban történő visszafizetésének terheit egyaránt növelheti vagy csökkentheti. Az adós kijelentette továbbá, hogy az esetleges árfolyamvesztességet is figyelembevéve képes a fizetési kötelezettségének maradéktalan teljesítésére. Az I. és II. rendű felperesek személyes előadásai azonban csak ezen tájékoztatásra vonatkoztak, és nem az alperes által csatolt, a felperesek által alá nem írt „tájékoztató a Raiffeisen Bank deviza alapú lakossági hiteleinek árfolyam- és egyéb kockázatairól” tájékoztatóra. Az, hogy az I. rendű felperes a kölcsönszerződés VIII. 6. pontjában foglalt tájékoztatáson kívül nem emlékezett arra, hogy más tájékoztatást kaptak volna (P. 20.612/2017/32. számú jegyzőkönyv), nem vezethet ahhoz a logikai következtetéshez, hogy „nem tett olyan állítást, mely szerint nem kapta meg” az alperes által csatolt, a meghallgatásakor elé sem tárt tájékoztatást. Iratellenes a másodfokú bíróság ezen megállapítása az okból is, mert az elsőfokú eljárásban a felperesek jogi képviselője a 2020.február 20-i tárgyaláson határozottan állította, hogy a perbeli esetben nem volt külön árfolyamkockázati tájékoztató.
- [65] Iratellenes a másodfokú bíróság azon megállapítása is, mely szerint a II. rendű felperes személyes előadásában nem tért ki arra, hogy nem kaptak külön íven szövegezett tájékoztatást. A P.20.612/2017/81. számú jegyzőkönyv szerint ezzel ellentétben azt állította: „...külön kockázatfeltáró nyilatkozat nem került aláírásra részünkről és bemutatásra sem került részünkre.”
- [66] A másodfokú bíróság – többek között - Jánosné és Gábor tanúk vallomása alapján jutott arra a következtetésre, hogy a felperesek részére át lett adva az alperesi bank által csatolt külön árfolyamkockázati tájékoztató. Jánosné tanú a konkrét szerződésre és az ügyfelekre sem emlékezett, nem beszélve arról, hogy azt sem tudta már, a szerződéskötéskor milyen tájékoztatót írt elő a bank szabályzata. Éppen ezért azon előadását, mely szerint „...biztos megadtuk azt a tájékoztatást, amit a bank előírt, mindig úgy jártunk el, ahogy a bank szabályzata ezt előírta” (P. 20.612/2017/32. számú jegyzőkönyv 6. oldal) nem lehet úgy értékelni, hogy a jelen ügyben is az alperes által csatolt, külön okiratba foglalt árfolyamkockázati tájékoztatót adták át. Különösen nem lehet erre következtetni Gáborné tanú vallomásából: „A banki szabályzatnak megfelelően a devizahitelnél az árfolyamkockázatra fel kellett hívni a figyelmet, ezt írásban kellett aláírni.”, továbbá „Az árfolyamkockázat az benne volt a szerződésben, nem tudom, hogy külön beszéltünk-e róla” (P. 20.612/2017/32. számú jegyzőkönyv 7. oldal). Majd továbbiakban megerősítette: „Úgy emlékszem, hogy a szerződésben volt bent a tájékoztatás az árfolyamkockázatról.” (P. 20.612/2017/32. számú jegyzőkönyv 8. oldal). A fentiekén túl a Kúria kiemeli: a másodfokú bíróság arra már nem is tért ki, hogy a III. rendű felperes megkapta-e az alperes által csatolt külön tájékoztatót.
- [67] Mindezek alapján iratellenesen és kirívóan okszerűtlenül állapította meg a másodfokú bíróság, hogy azt a külön íven szövegezett árfolyamkockázati tájékoztatót, amelynek a megfelelőségét az ítélete [49]-[50] pontokban vizsgálta, a felperesek megkapták.
- [68] A Kúria hangsúlyozza, hogy az EUB C-51/17. számú ítéletének [68] pontjában megállapította: a deviza alapú kölcsönszerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó feltételei a szerződés elsődleges tárgyát határozzák meg. A 93/13/EGK irányelv 3. cikk (1) bekezdése alapján csak akkor lehet vizsgálni a szerződés elsődleges tárgyához tartozó kikötés tisztességtelenségét, ha az irányelv 4. cikk (2) bekezdése alapján az nem világos és nem érthető. Mivel az alperes által adott árfolyamkockázati tájékoztatás nem minősül világosnak és érthetőnek, ezért tisztességtelensége vizsgálható.
- [69] Annak a ténynek a bizonyítása, hogy az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás megfelelt a Kúria Jpe. 60.015/2021/15. számú határozatban foglaltaknak, illetőleg az EUB C-609/19., a

C-776/19-C-728/19., továbbá az EUB C-26/13. számú határozataiban lefektetett elveknek, az alperes bizonyítási kötelezettsége volt a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján. A Kúria e körben mindenben egyetért az elsőfokú bíróság ítéletének [51]-[60] bekezdéseiben foglaltakkal, azokat megismételni nem kívánja. A fentiekkel összhangban megállapítható, hogy önmagában a szerződés VIII.6. pontjában foglaltak szerinti tájékoztatás nem megfelelő tartalmú, mert abból az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétét kívül nem ismerhette fel és nem tudta értékelni, hogy a nemzeti fizetőeszköz árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat és ezáltal a fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet.

- [70] Az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás megtörténte és annak tartalma körében a másodfokú bíróság - a bizonyítási teherre is tekintettel - kirívóan okszerűtlenül értékelte bizonyítékokat, ezért ítélete a régi Pp. 206. § (1) bekezdésébe és a Pp. 164. § (1) bekezdésébe ütközik. A szerződésben szereplő tájékoztató tartalma nem volt megfelelő, ezért a jogerős ítélet a régi Ptk. 209. § (1) bekezdésébe, a régi Ptk. 209/A. § (2) bekezdésébe, valamint a régi Ptk. - kölcsönszerződés megkötésekor hatályos - 239. § (2) bekezdésébe ütközött és jogkérdésben eltért a Kúria Jpe.60.015/2021/15. számú határozatától is.
- [71] A fent kifejtettre tekintettel a Kúria az érvénytelenségi kereset tárgyában a régi Pp. 213. § (3) bekezdése alapján közbenső ítéletet hozott.
- [72] Mivel a másodfokú bíróság - eltérő jogi álláspontja miatt – nem bírálta el az alperes fellebbezésének és a felperesek csatlakozó fellebbezésének az érvénytelenség jogkövetkezményeit, a felmondás jogszerűtlenségét és a mindezzel összefüggő végrehajtás megszüntetését érintő részét, a másodfokú bíróságnak ezekben a kérdésekben le kell folytatnia a másodfokú eljárást (Pp. 213. § (3) bekezdés).
- [73] A másodfokú bíróságnak érdemben el kell bírálnia az alperes fellebbezésének és a felperesek csatlakozó fellebbezésének az érvénytelenség jogkövetkezményeire vonatkozó részeit, ennek alapján kell állást foglalnia a biztosítéki szerződések érvénytelensége felől is. Az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása után kell döntenie, hogy a végrehajtás megszüntetésének, illetve korlátozásának a feltételei fennállnak-e, a felmondás jogszerű volt-e.
- [74] A Kúria hangsúlyozza: az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása körében a bíróságot nem kötik a fél által megjelölt jogkövetkezmények. Az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonását illetően megfontolandó, hogy a másodfokú bíróság döntése előtt bejárja a Kúria 2023. október 17-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelme folytán az EUB előtt C-630/2023. szám alatt folyamatban lévő eljárás jogerős befejezését.

Záró rész

- [75] A Kúria csak a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségek összegét állapította meg, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt [rég. Pp. 275. § (5) bekezdés].
- [76] A Kúria a Pfv.II.20.840/2023/2. számú végzésével dr. Zsirai Bernadett önálló bírósági végrehajtó előtt 096.V. /2017. és 096.V. /2017. számon, valamint a Józsa Szabolcs önálló bírósági végrehajtó előtt 091.V. /2017. számon folyamatban lévő végrehajtást – a felülvizsgálati kérelem elbírálásáig – felfüggesztette. A végrehajtás felfüggesztésének megszüntetése iránt a másodfokú bíróságnak kell rendelkeznie a régi Pp. 275. § (6) bekezdése alapján.
- [77] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyalás megtartásával bírálta el.

Pfv.II.20.840/2023/6.

- [78] Kúria rész- és közbenső ítélete elleni felülvizsgálatot a régi Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2024. március 19.

dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k. előadó bíró, dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró, dr. Osztovits András s.k. bíró

